

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentele:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Chemare la pocăință

Sfintele Păresimi au o semnificație specială în viața noastră creștinească. Ele ne îmbie trei căi, pe care putem ajunge la înnoirea vieții. Aceste trei căi sunt: postul, milostenia și rugăciunea.

Postul e înfrânarea trupului de la mâncări și beuturi, înfrânarea inimii de la poftă și patimi și renunțare la distracții și plăceri. Epoca noastră tinde să facă din omul modern robul celor mai deșănțate plăceri, cari oțără instinctele ignobile ale ființei pământești. Rostul postului e să ferece aceste instincte și să asigure libertatea simfoniilor superioare, divine, cu care ne-a înzestrat Dumnezeu.

Milostenia e chemată să pună stavilă materialismului și egoismului, care înăbușesc viața de azi. Urmările dezastruoase ale războiului se arată în goana după bunuri materiale. Însăși ideea milosteniei s'a degradat, când se aranjează «baluri mascate» în favoarea nenorociților. Instituirea «Dumneii bolnavilor» este o indicație pentru a reveni la concepția adevărată a milosteniei și la practica ei creștinească.

Dacă aceste două căi: a postului și a milosteniei sunt amenințate să se peară în învâlmășeala vieții de azi, calea rugăciunii este în stare să ne smulgă din prabușirea morală.

Biserica noastră are pentru sfintele Păresimi un tesaur bogat de rugăciuni în fiecare zi. Ceasurile de rugăciune sunt aranjate pentru ziua întreagă. Neajunsul cel mare al creștinului de azi e că nu știe să se roage lui Dumnezeu. Cum să se știe rugă dacă nu merge la biserică?

Datorința de a merge la biserică e o poruncă creștinească dar și o datorință superioară națională. Spre a fi și în viitor o nație creștină într-o țară de mucenici trebuie să apucăm pe calea bisericii și să învățăm a ne ruga lui Dumnezeu.

Rugăciunea e contact cu Tatăl ceresc. Prin orice rugăciune creăm un canal între sufletul nostru și infinitul rezervoar de viață spirituală, care este Dumnezeu.

Dar omul paralizat de azi aleargă prin rugăciune la Dumnezeu, când se află într-o încurcătură ca să-l scape, ca și când Dumnezeu e slujitorul nostru, iar nu omul slujitorul lui Dumnezeu.

Concentrându-ne cu toată ființa noastră în Dumnezeu, devenim slobozi de tirania lumii pământești. Când Dumnezeu este Domnul și Stăpânul vieții noastre, viața acestor lumi cu ispitele ei nu ne mai pot stîngheri.

Rugăciunile sacre din Păresimi ne pot da independența spirituală, ne ajută să ne găsim pe noi și să aflăm pe Dumnezeu.

Sfintele Păresimi sunt timpul de convertire sufletească prin rugăciunile lor de trezire.

Prin sfintele taine ale mărturisirii și cuminecturii ne ajută să devenim zidire nouă, ființe renașcute și salașluite sub adămurirea harului divin.

Fie ca aceste Păresimi cu sfintele rugăciuni să sfarme stânca steapă a inimilor noastre și să o prefacă în straturi pregătite de a primi sămânța adevărului veșnic în care să se salașluască sufletele noastre!

Cuvânt de chemare către preoțime

Primim spre publicare apelul ce urmează mai jos, al cărui autor, dl. Dr. Dominic Sianca, îndemnat de cuvintele prelaților noștri, a început o vie acțiune, făcând anchete sanitare în comunele ardelenesti bătute de primejdioase boale.

Acțiunea întreprinsă va avea rezultate cu atât mai bune, cu cât va fi sprijinită, în cercuri largi, din partea preoției, — și nu mai puțin din partea presei noastre de pretutindeni.

Apelul este următorul:

Pericolul sifilisului, tuberculozei și a mortalității copiilor a devenit o plagă nu numai socială, dar pentru noi în prima linie națională. Satele gem de bolnavi, partea cea mai mare a acestora nici nu are cunoștință de boala lor, copii nevinoși sunt prinși în ghiarele afurșitei molime, copii plâpânzi în zorii vieții își dau

sufletul, uciși de microbul crud și îndărătnic. Mame care cu nerăbdare așteaptă ceasul să dea viață urmașilor lor, se prăpădesc în durerile facerii, încoțite de boale îngrozitoare, aduse de pe multele fronturi și din captivitate de soții lor. Mirese, neveste tinere și plâpânde sânt țărâte în noroi și își deplâng fericirea și sănătatea lor de odinioară. Generația viitoare, copiii, nepoții noștri sunt periclitati, și prin ei viața de mâine a neamului se clatină, datorită infiltrării germenului distrugător în trupul generației de azi.

Ca dovadă a ravagiilor, ce le face și le va face și în apropiatul viitor plaga sifilisului, este suficient să citez statistica oficială, făcută de organele Ministerului Sănătății în câteva comune, în cari s'a început a ține de combatere a sifilisului:

Poiana Ampoiului 15.0%, sifilis, Trămpoale 14.0% (jud. Alba), Hida 6.8%, Baica 11.8%, Feleac 8.0%, Aiton 3.8%, Cătina 1.3%, Măguri 21.4%, Mărișel 17.6%, Jmborul mare 5.4%, Fildul de mijloc 7.9%, Adălin 20.3%, Borșa 8.9%, Budatelec 1.3% (județul Cluj) Albac 12.9%, Arada 16.8%, Scărișoara 10.2% jud. Turda), Preluca nouă 27.8%, Treștia 15.2%, Văd 15.8%, Lemniu 6.5%, Valea Grosilor 7.8%, Feleac 2.3%, Sălnița 1.4% (jud. Someș), Rușilor 6.7%, Sebeșul mare 7.6%, Ardan 14.9%, Fris 18.4% (jud. Bistrița).

Regiunile muntoase sânt adănc infiltrate cu sifilis, Munții Aoseni, Moșii, Maramureșul, grănicerii Bistriței, Valea Jiului, Țara Hațegului, Someșul, sânt periclitate cu desăvârșire. Foarea neamului

FOIȘOARA

Sinodul ecumenic și — papismul

De când s'a pus în discuție convocarea unui nou sinod ecumenic al bisericii ortodoxe, canonici «domestici» cari vorbesc cu și fără telefonul «Unirii», nu-și mai pot lua gândul dela el. I calomniază înainte de a-l vedea înfăptuit, îi prezic cu răutăcioasă satisfacție imposibilitatea întrunirii și cu deplasate ironii provinciale caută să-i bagatelizeze importanța.

Nci, se 'nțelege, știm aprecia după cuvânt asemenea inofensive răscoliri de praf de pe ulițele Băjului și trecem peste ele cu zîmbet la ordinea zilei. Totuși nu e cu totul fără interes să cercetăm, de ce perspectiva sinodului ecumenic tulbură tocmai într'atâta conștiința cinstiților lui protovnici greco-catolici.

Explicația e a se căuta în esența deosebire de concepții ce există între biserica ortodoxă și cea papistă cu privire la rolul și la importanța sinodului ecumenic.

Momentan există, ce e drept, oarecari pledci și greutăți în biserica ortodoxă pentru întrunirea unui sinod ecumenic. E destul să amintim situația dureroasă pentru orice minte luminață, în care se găsește biserica rusească. Dar asemenea pledci și greutăți nu sânt de nelămurat, nu sânt de ordin principial, cum sânt pledcile din sânul papismului, cari se pun în calea unui sinod ecumenic. Căci papismul, rupându-se de vechea biserică ecumenică, a cărei credință și organizație a renegat-o prin eretici și rățaciri, nu este îndreptățit să țină sinod ecumenic, acest drept aparținând astăzi singur bisericii ortodoxe ca adevăratei biserici a lui Hristos, prin care se continuă vechea biserică ecumenică. Afară de aceasta, sinodul vatican ținut în anul 1870 și care a dogmatizat episcopatul universal și infalibilitatea papei din Roma, a făcut pentru creștinătatea romană apuseană ca totul de prisos întrunirea unui nou sinod ecumenic. Ce rost mai poate avea un asemenea sinod, călă vreme dispui în papa de un oracol despre care crezi că este infalibil când se pronunță *ex cathedra* în materie de credință și mo-

se prăpădește și în viitorul apropiat bugetul statului nu va fi suficient pentru înființarea și susținerea caselor de alienați, rezultatul destrăbălării de azi. Mergem cu pași repezi spre prăpăstie, și cu infiltrarea sifilisului ține pas și demoralizarea. Microbii rod la temelie neamului, distrug trupul țăranului — sursa de energie a țării — curente destructive, secte de bapțiști, pocăiți, nazarineni, etc., distrug sufletul neamului, ear ce nu pot distruge acestea, distrug alcoolul, toate ca un blestem pe capul neamului, atât de oropsit de soarte.

Zorii fericirii neamului desorbit e întunecat de norii acestor nenorociri. În fața acestui mare pericol trebuie să străbăta delă o margine la alta a țării alarma, toți trebuie să tresară în fața pericolului, care a încolțit adânc în trupul neamului nostru. În toată lupta politică lupta pentru desrobirea trupeișcă a populației trebuie să fie o dăru de lumină curată care să lumineze sufletul tuturor, atât mari, cât și mici.

Și oare la cine altul poate străbate mui sincer glasul de chemare al poporului ajuns în mare pericol, dacă nu la slujitorii altarului? Biserica a fost scutul neamului și al limbii străbune veacuri de-a rândul. Voi umili preoți ați îngrijit cu cuterea sufletului și cuvântului vostru viitorul neamului la umbra altarului și de nenumărate ori cu sângele vostru ați udat pământul făgăduinței, din care a răsărit ziua mare a libertății. Voi preoți umili și hudiți în vremile vitrege ați adus neamul la scăpare. Victoria de azi se datorește în mare parte și vouă.

Azi, când un mare pericol amenință țara și viitorul unui neam, la voi se întoarce eșarși cu încredere un neam întreg și vă roagă să-i dați și acum ajutorul. Și cum în vremile trecute singuri erăți sortiți să apărați turma credincioasă, azi vă vin în ajutor și doctorii trupeișci ca împreună, voi cu arma cuvântului, cei din urmă cu armele științei medicale, să deschideți larg sufletul poporului pentru a înțelege rostul și chemarea zilelor de azi în lupta contra inamicului comun.

Darul vostru poate desgeța, ear cuvântul vostru poate încălzi sufletul rănit de înghețul desnădejdie. Faceți să înțelege poporul că ce pericol, ne amenință;

faceți să înțeleagă că e datoria fiecăruia să se caute, să se îngrijească de viitorul copiilor și nepoților, și prin aceasta al țării. Faceți să înțeleagă turma, ce urmări grozave au boalele de sânge nevindecate asupra individului și asupra copiilor cari se prăpădesc cu zile, sau devin criminali, sfârșind în temniți, și case de alienați.

În postul mare al sfințelor Paști cuvântul vostru duhovnicesc va face serviciul cel mai mare neamului, îndemnând poporul să se caute cu medic.

Scaunul de duhovnic îl puteți folosi în acest timp și pentru alinarea suferințelor trupeișci ale credincioșilor. *Folosii prilejului mărturisirii* și cu tact și bunăvoință ispiți pe ceie vă par suspecti și asupra boalelor de care suferă. Poporul are încredere în preot, dați celor bolnavi, cu prezență adevărat părințească, îndrumarea să nu întârzie a se suoune și tratamentul medical. *Dacă dăm celor bolnavi suferințe canon suferesc, să dăm și celor bolnavi trupeișci acest fel de canon*, care e chemat să-i scape din ghiarele peirii și a nenorocirii atât pe ei, cât și pe familiile lor.

Cu măsura aceasta faceți un bine întreg: individului, familiei sale și neamului. Pe calea aceasta veți avea în mod absolut discret sub controlul vostru masa enormă de bolnavi, care pe altă cale scapă de sub control și urmărire.

Pe calea aceasta se dă cel mai mare ajutor serviciului medical, însărcinat cu combaterea sifilisului.

Dovada cea mai eclatantă că prin măsura aceasta putem repede atinge ținta este campania dusă de către dl. Dr. Ion Rege, medicul șef al ambulatoriului policlinic din Zlatna, cu ajutorul preoților din jur. În chipul acesta a grăbit să satisfacă cererii, trimițând în forma aceasta discretă și obligatorie (canon) toți bolnavii la tratament.

Cu adâncă satisfacție putem spune că în jurul Zlatnei s'a redus în mod simțitor sifilisul, grație acestei metode și lupte comune sistematice a medicului cu preotul.

Sânt firm conșinși că în forma aceasta vom intensifica acțiunea întreprinsă pentru combaterea boalelor sociale, care rod continuu la temelie neamului, ear scă-

pat acest neam de dușmanii săi de moarte, vă va binecuvânta pe voi cari i-ați adus scăparea și reînviștoarea.

Dr. Dominic Stanca.

Investirea noului episcop al Constanței. A. P. S. Sale *Gherontie Nicolau*, s'a făcut în 11 l. c. la psatul regal, cu ceremonialul obișnuit.

Di ministrul Lapedatu a citit decretul de numire, după care a predat M. Sale Regelui cărja episcopiei.

Suveranul a predat-o noului ales, urându-i să păstorească în pace pentru binele țării și al bisericii.

P. S. Sa Episcopul Gherontie Nicolau, după ce mulțamește Suveranului, spune că va aduce poporului episcopiei Tomisului un suflet devotat pentru propovădșirea învățăturii creștine și iubirea de țară și dinastie. Se va strădui să construiască seminarul din Constanța și pentru toate năzuințele va cere concursul celor în drept.

M. Sa Regele a răspuns:

Sânt mulțumit, că noul ales al episcopiei Tomisului a arătat sentimente de devotament pentru țară și tron.

Am convingerea că va fi un vrednic urmaș al episcopului adormit, Ilarie Teodorescu.

Noul episcop al Constanței este primul ales după prevederile legit pentru unificarea bisericii ortodoxe.

Doresc ca păstoria P. S. Tale să fie prosperă pentru înălțarea și clementarea credinței strămoșești.

Religia în școalele secundare

În anteproiectul de lege, pentru învățământul secundar, *religia* figurează ca materie de studiu în programele tuturor școalelor secundare.

Din acest anteproiect, trimis corporilor profesionale spre cercetare, vom reținea mai jos articolele privitoare la învățământul religios, — însoțite de unele observațiuni, care vor putea fi întregite mai ales de cei direct interesați.

Anteproiectul spune: Art. 6. «În programele de învățământ ale școalelor secundare teoretice și aplicate va figura religia și morala creștină ca materie de studiu».

(Acest articol nu arată numărul de ore pe săptămână pentru studiul religiei, prin urmare este articol, care așteaptă să fie întregit, așa cum se face de alt fel și la alte studii ale învățământului secundar).

Icoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

881. Prin milostivul Decret gubernialicesc din 22 August, Nr. 6845, pres. 8 Sept. a. c. la reprezentarea Consistoriului din 31 Iulie a se se scrie, înapoi precum parohului neunit dela Teiu Alexandru Popoviciu pentru starea cea bolnavă a protopopului Dobrei Iosif Nemeș, prin dăruirea acestuia dobândind în slujba vice-protopopiei a se așeza cu atât mai tare se îngăduie, căci și voturile cuvintelor preoți spre acest sfârșit le-a dobândit.

Împetransul Alexandru Popoviciu în conferința lui slujă de vice-protopop după obiceiul chip și cu acea instrucție să se introducă în slujba, ca el protopopului Iosif Nemeș precum să fie deservit subordonat și întru toate dependent, așa la treburile protopopiei fără stirea și porunca lui afară de vremea, când numitul protopop ar lipsi dela stație, sau pentru ceva betegug n'ar putea purta căzuta grija despre seversirea cum se cuvine a dregătoriei protopopiei, să nu se amestece. Despre care și numitul protopop împreună să se înștiințeze.

3. Suplinire prin protopopul din vecini

Pentru timp mai scurt, când protopopul e împedecat a împlini slujbele im-

rală? Dacă ai vre-o îndoială, n'ai decât să consulți acel oracol și să aștepti hotărârea lui «infallibilă».

Dogma despre episcopatul universal al papei vrea să zică atât că ceilalți episcopi n'au episcopatul propriu, aparținând acesta exclusiv papei, ci ei sânt numai vicarii papei. Aceasta fiind doctrina papismului, evident că întrunirea unor episcopi-vicari ai papei nu poate constitui decât un for cu delegație dată de papa, dar nici decum nu un organ reprezentativ al întregii biserici cum au fost vechile și adevăratele sinoade ecumenice. La teologii papști găsim chiar doctrina că, dacă deoparte s'ar găsi sinodul ecumenic, iar de altă parte s'ar găsi papa, *biserica lui Hristos este de partea unde e papa singur!*

De aici rezultă, că în sântul papismului e compromisă și desființată însăși ideea ecumenicității. De aceea această idee acolo nici nu mai e interpretată în semnificația și esența ei spirituală, ci e privită tot mai mult, în lumina așa-numitului universalism papist, ca o noțiune geografică și ca o cantitate numerică — dovadă maniera «teologilor» de la Blaj de a număra valoarea sinodului după cifra celor ce pot fi reprezentanți într'insul!

Este limpede că între astfel de împrejurări în comunitatea papistă nu mai poate fi vorba

de un adevărat și real sinod ecumenic. Roma însăși înțelege acest lucru; de aceea în timpul din urmă, intrigată de sigur de temerea întrunirii sinodului ecumenic al bisericii ortodoxe, a lansat ideea *continuării* sinodului vatican (ținut la a. 1870 (11), dar n'a îndrăznit să se gândească la un nou sinod ecumenic.

Aceasta e consecința abaterii de la normele ortodoxiei.

Prin urmare e cazul de a aduce aminte canonicilor blăjeni, cari nu pot dormi liniștiți de grija sinodului ecumenic al bisericii ortodoxe, de cuvintele Domnului: «Fățarnice, scoate întâi bărna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți stercul din ochiul fratelui tău» (Mat. 7, 5).

Școala Bănățeană, organul Asociației învățătorilor bănățeni, a intrat acum în anul al cincilea de existență. Nru 1—2 din 1920 aduce articole bine scrise, atât de redactorul său, dl. Pavel Jumanca, s. revizor școlar în Caransebeș, cât și de colaboratorii învățătorii bănățeni. În considerare că revista conține material pedagogic și de informare în chestiuni generale de interes școlar și profesional, ea poate fi citită cu folos de toți învățătorii țării, dar și de alți intelectuali cari poartă interes de soarta învățământului și a dascălilor noștri. Abonamentul anual 150 lei. Redacția și administrația în Caransebeș.

Art. 81. «Predarea religiei în școlile secundare de stat se face de către profesori și cateheți.

Profesorii de religie se recrutează în condițiile arătate la art. 68, cu deosebirea că acestora li se cere să aibă doctoratul sau licența în teologie. Ei trebuie să fie preoți hirotonisiți, însă nu pot să aibă în același timp și biserică.

Cateheții se recrutează dintre preoții licențiați sau doctori în teologie, fără a fi indispensabilă trecerea examenului de capacitate.

(Deosebirea făcută între «profesori» și «cateheți» nu ni se pare prea norocoasă, când acestora din urmă nu li se mai cere trecerea examenului de capacitate, iar celor dintâi li se oprește să aibă biserică; — nici una, nici alta nu este dispoziție făcută cu dreptate, dar ar putea fi foarte păgubitoare atât pentru învățământ, cât și pentru biserică).

Art. 86. «Catedrele complete de religie de la școlile secundare se vor ocupa prin profesori; cele necomplete se încredințează spre suplimentare unui catehet ales printre preoții din localitate».

Art. 125, alin. h. «Cateheții vor fi plătiți cu o cotă de $\frac{1}{15}$ din leaful profesorului de liceu pentru fiecare oră lunară, fără nici un adaus sau supliment».

(Cu asemenea plată va fi foarte greu să se găsească destui cateheți pregătiți pentru a predă cu succes religia în școlile secundare).

Art. 183. «Actualii profesori de religie cari au și biserică, vor rămâne să funcționeze în condițiile vechii legi. Ei nu vor putea fi numiți decât în catedra de religie din același oraș în care au și biserică, iar catedra lor e formată din 10 ore; orce oră care trece peste acest număr, e considerată ca suplimentară.

Leaful de bază pentru catedra de 10 ore este de două treimi din leaful de bază a profesorului de materie literară și științifică, iar orele suplimentare se plătesc cu cota cuvenită.

În caz când optează pentru catedră, ei intră în prevederile noii legi».

(Acest articol, care scade salariul de odată cu orele la catedra profesorului de

religie, nu poate decât să jignească pe toți profesorii de religie, luându-le drepturi dobândite odată).

Raporturile religioase în republica cehoslovacă

Ziarul «Prager Presse» din 2 I. c. publică un articol în chestiunea raporturilor religioase în Cehoslovacia. Redăm câteva date informative din acest articol, scris pe temeiul unei broșuri acum apărute a dlui Dr. Müller, șeful secției cultelor în ministerul instrucțiunii din Praga:

În tabelul care arată numărul credincioșilor după confesiuni, *greco-ortodocșii* figurează cu cifra 72.945. Statul contribuie pentru susținerea bisericilor (în 1926) 72 milioane coroane, și peste 60 milioane acordate școlilor bisericilor rutene și slovacesti.

Rezultatele recensământului din anii 1910 și 1921 dovedesc *regresul* romano-catolicilor în Boemia, Moravia și Silezia, și o ușoară sporire între slovaci și ruteni. Și anume: în anul 1910 erau în provinciile pomenite 9.589.444 romano-catolici; în anul 1921: numai 8.201.464, — mai puțin prin urmare cu 1.387.980. Slovacii și rutenii s-au înmulțit la 2 milioane și ceva, cu un spor în acei zece ani de 97 de mii romano-catolici. (Regresul de mai sus de aproape 1 milion și 400 de mii de romano-catolici dela 1921, va fi astăzi, după toată probabilitatea, și mai considerabil).

Tot regres înregistrează *unlații* Cehoslovaciei. În 1910 erau 591.771 suflete; în 1921 scad la 535.450.

Numărul *protestanților*, de toate confesiunile, a crescut dela 310.679 la 384.966.

În mod cu totul extraordinar — spune raportul — a crescut numărul *ortodocșilor*, cari în anul 1910 numărau abia 3060 suflete, iar în 1921 se prezintă cu aproape 73 de mii suflete.

Numărul celor *fără confesiune* este mare numai în Boemia, cu peste 658 de mii înregistrate ca «fără confesiune», — dar tot în Boemia este și marea majoritate a romano-catolicilor, cu peste 5 milioane de suflete. Numărul celor «fără confesiune» este nelămurit în toate celelalte provincii ale republicii.

Dintre 354 mii de *israeliți* s-au declarat cam jumătate din acest număr ca aparținători naționalității evreiești.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Preoțimea și alegerile comunale. Conferința preoțască a tractului Brașov, întrunită la 8 I. c. în ședință plenară, s'a rostit asupra atitudinii unora din slujitorii altarului, cu deosebire a unora dintre preoții președini ai comisiilor de votare la alegerile comunale. Conferința, luând act despre purtarea politică necorespunzătoare a acestor preoți, reprobă și vestește această purtare.

Lămuriri privitoare la adunarea datelor statistice

Tabloul A) 1. La seria 5: «averea și hotarul comunei politice», sub rubricile: «în bani, mobilă, case... etc. se arată numai cele ale comunei politice ca persoană morală; iar sub «pământ cultivabil, pădure... etc. întreg hotarul, în care se cuprinde proprietatea comunei ca și a tuturor locuitorilor ei, din care se evidențiază apoi cât e în proprietatea particularilor de naționalitate română. Scopul este a se ști cât pământ, din întreg teritoriul, se află în mâna locuitorilor români. Se înțelege deci că în «hotarul comunei» se vor cuprinde și eventualele proprietăți ale statului.

2. Calcularea valorii lucrurilor (biserici, case, pământ, mobilier, rechizite, etc.) ca și venitul acestora și prestațiunile în natură, către preot, sau învâțător — se va face în valută aur, în proporții 1:40; dar averea în bani gata și capitale cu venitul lor anual, datorii bisericesti, și dare de cult, se arată în suma de Lei, după starea de azi. Deși s'ar părea un inconvenient la totalizarea averilor, ori la comparația situației materiale a unei comune cu averi mobiliere și a altuia cu averi în bani, totuși distincția se poate face ușor, cu atât mai mult că nici nu este rubrica de totalizare generală, tocmai din această pricină. Astfel averea în bani, ca și altfel de avere, rămâne distinctă la parohie ca și în tabloul B), pe protopopiat.

3. La seria 7, rubrica «știu citi și scrie dela 11 ani în sus» la locul «băieți» și «fetele» se introduc și bărbai și femeile, ca și la «analfabeți» se introduc la rubrica bărbai și femei, și băieți și fetele dela 11 ani în sus, cei mai tineri fiind obligați la cercetarea școlare primare, inferioare.

4. La seria 14. «Cântărețul bis.» — «dozajul se acoperă» — când primește bani gata se arată suma anuală. Întrucât primește plată și în natură, se evidențiază în aceeași rubrică, și câte măsuri de bucate, zile de lucru, sau jugi de pământ, arătându-se venitul sau valoarea acestora după cursul de azi al leului, scopul fiind a se stabili retribuția pe care o are cantorul de acum.

Tabloul B) se alcătuiește după formularul dat, numai acum, cu sfârșitul anului 1925. Numai formularul A), pentru parohii, e contemplat pe 10 ani. Pentru anii următori se vor pregăti formulare de adunare a datelor statistice din pa-

preunat cu oficiul, acelea se încredințează unui protopop din vecini, cum se întâmplă la Nr. 996, când în locul protopopului bolnav Ioan Șaroși al Berchieșului se încredințează suplinitorul protopopului dela Turda Ignatie Carabeș.

996. Ioan Șaroși protopopul neunit al Berchieșului dto 8 Septembrie pres 15 Octombrie arătând, că acum de 3 săptămâni în ghea boala zace pe pat, se roagă, ca lucru ce prin porunca din 26 Septembrie a. c. I s'au dat înainte al săvârși, la Vălcău, altuia să se încredințeze.

Ca ceva zăgăznea în slujba protopopiei să nu se târle, vecinului protopop al Turdei Ignatie Carabeș să se porunciască, ca atât treaba sub titlului Nr. 514 cărui comisia de aicea încă în Cople să i se trimite, până în 8 zile să se săvârșască și cu poșta I. c. relație se face, că și alte trei ce ar mai fi înțelegându-se cu bolnavul protopop să le ducă în sfârșit până la urmarea adevărată a altei rânduieli de aicea, care și bolnavul protopop să se înștiințeze.

4. Administrator protopopesc

Când suplinitorul cere timp mai îndelungat în acel caz se institue administrator protopopesc, cum s'a întâmplat în tractul Egersegului, când pentru unele iregularități sub timpul suspensiunii protopopului Mihail Radoviciu a fost instituit ca ad-

ministrat protopopesc parohul din Erdő-Sängeorgiu Vasile Pantea, și în protopopiatul Brașovului, unde a fost pus de administrator protopopesc parohul din Satulung Radu Verzea.

371. Mihail Radoviciu opritul dela slujbă protopop neunit al Egersegului pe lângă producerea scrisorii protopopului Orăștiei Lazar Ștef, cari sub Nr. Consist. 793 a. tr. la s'oboziera lui la funcție mai era lipsă, precum și arătarea, cătă vremea îndelungirei oprelistei sale, care earăși prin hotărârea Consistoriului de sub Nr. 736 a. tr. pe 3 luni i s'au mai ados, se roagă a se s'obozia lărași la slujba protopopiei sale, ajungându i canonul de până acum.

Din îmbinare arătării suplicașului și a documentelor, cari producându-se cu actele de sub Nr. 634 736 și 793—803 se găsește de toate cele lui imputate mântuit, pentru aceea ei la slujba protopopiei să se s'obozia, înștiințându-se despre aceasta cuvințioasă jurisdicție a locului, preoții din protopopiatul Egersegului, precum și Vasile Pantea, parohul din Erdő-Sängeorgiu, care ca interinam administrator s'au fost rânduit în locu i, cu acel mai încolo cătă acesta adaoș, ca arhivul, cel are, numai decât numitul protopop să i-l transpănuiașcă, și mai mult la administrația protopopiatului — să nu se amestece.

(Va urma)

Din cele trecute vremi

În zilele acestea, — cum am anunțat într'un număr precedent al ziarului nostru, — a eșit de sub presă ca extras din Anuarul Institutului de istorie națională din Cluj *Statistica românilor din Ardeal*, făcută de administrația austriacă la anii 1760—1762, și copiată din arhiva de război din Viena de *Dr. Virgil Cloban*, care în anii 1906—1914, ca preot activ militar, staționat în Viena, a avut ocazie să poată intra în arhivele statului din Viena. În acel timp a copiat Statistica de care e vorba.

Despre statistica aceasta vom mai vorbi. Acum dăm unele date, ca ilustrație din viața noastră pe la mijlocul veacului al 18-lea:

În comitatul *Alba* se află pe atunci, după comune, următorul număr de familii și de preoți:

Comuna	familii unite	preoți	familii neunite	preoți
Alba	0,	5,	441	0
Mag	1,	1,	61	0
Gărbovița	1,	1,	27	0
Orăștie	1,	1,	22	0
Murăș-Uioara	2,	1,	74	0
Ciumbrud	0,	1,	20	0
Zoltan	0,	1,	39	0

rohi și pe baza lor se va alcătui și tabloul de totalizare pe protopopiate.

Pe toate paginile e loc pentru Nrul curent. Numai pe pagina a 2-a e rubrică și pentru numirea parohiilor și filiilor, căci alfel nu încăpeau toate rubricile necesare și ocupă prea mult loc repetiția numirii parohiilor pe fiecare pag. Astfel orientarea o dată numărul curent pentru fiecare parohie, pe toate paginile. E consultă deci a se introduce întâi, în ordine alfabetică, parohiile pe pag. 2 și apoi a se pune Nrul curent pe pag. 1 și pe celelalte. În dreptul aceluiaș Nr. curent se pun datele aceluiaș parohii pe toate paginile.

Pe pag. 2 numai parohiile se pun cu Nr. curent. Fiila sau filiile unei parohii se introduc cu numirea lor imediat după parohie, fără număr curent, ci însemnate cu a), b), c), etc., când sânt mai multe. Și așa se urmează și pe celelalte pagini, introducându-se în dreptul numărului curent datele parohiei, iar la litera a), b) datele filiilor.

Întorcând cele 42 de linii orizontale n'ar fi suficiente pentru toate parohiile și filiile unui protopopiat, se va cere dela ven. Consistor al doilea exemplar din tabloul D) și se continuă în acela.

Datele din parohii și filiile se totalizează la fiecare rubrică Nr. 2—16, dedesubtul liniei mai groase. Dacă se întrebunțează al doilea exemplar, se trec datele din primul ca transport pe linia linie orizontală din al doilea, se continuă cu numărul curent cu litera a), b), și se totalizează definitiv pe acesta de al doilea.

Sub rubrica 6 «Comune învecinate» se evidențiază numai acele comune mai apropiate de o parohie ortodoxă, din protopopiat, în care sânt sufte ortodoxe neorganizate în filii. Nu se introduc însă comunele învecinate, aflătoare pe teritoriul altui protopopiat ortodox.

Parohul, administratorul... cântărețul (rubr. 13 și 14) se introduc cu numele și datele lor personale, la fiecare parohie și filii. De sânt doi cântăreți într-o parohie, linia se împarte în două și amândoi se arată cu datele lor.

Orientarea generală este deci, că tabloul B) nu e pentru mai mulți ani; iar numărul crt., împreună cu litera a), b), c) dela parohii și filiile de pe pag. 2 servesc de legătură pe toate celelalte pagini: 1, 3—8, pentru a se ști care date la care parohie, sau filie aparțin.

Blroul statistic mitropol.

Icona Maicii Domnului a fost scoasă, cu puterea, din satul Vroneș al Rusiei. Făptuitorii sânt bolșevicii descreați. Sătenii credincioși, prinzând de veste, au înconjurat biserica și s'au luptat cu bolșevicii. Aceștia din urmă au tras focuri de armă și au omorât opt săteni. Moartea lor va întări și mai mult sufletul credincioșilor bisericii.

Vorbirea

comisarul consistorial Dr. G. Proca către sinodul protopopesc electoral al tractului Jiului, întrunit la 13 Mai în Petroșeni

Onorați membri ai sinodului,

Una și nedespărțită a fost și este viața și lupta pentru existență și dezvoltare a poporului românesc, cu dezvoltarea bisericii și ierarhiei sale naționale.

Crescut fiind dintru început în religiea lui Hristos, și dotat dela fire cu însemnate calități spirituale, — poporul nostru și-a aflat în doctrina creștină unuic îndreptar sigur și mântuitor al vieții sale, în organizațiunea bisericii un prototip al unei nimerite organizațiuni a vieții publice, în cultul divin o bogată hrană spirituală, iar în ierarhie un vecinic păzitor și îndreptător al său pe toate terenurile vieții și dezvoltării sale.

Necazurile, greutățile și martiriul îndurat de biserica și poporul român în luptele sale seculare pentru existență și dezvoltare, sânt ne-numărate. În restristele, în suferințele și în sărăcia noastră, întocmai precum feciorele înțelepte din evanghelie așteptau sosirea marelui cu candelile aprinse, așa am așteptat și noi sosirea unor vremi mai bune. Și așteptarea noastră nu a fost zadarnică.

Vrednicilor noștri bărbați din trecut, în frunte cu nemuritorul Andrei, le-a ajutat bunul

Sectarii în Dicioșânsmărtin

— Corespondență —

Ca orice puvoi, care duce cu sine pe lângă torentul de apă, schimbător de țărni și alvii, și multe gunoale, care infectează plantațiile îngrîșite secolii de arând de omenire, așa și răboalele, pe lângă schimbările granițe și așazări între popoare, aduc cu sine și lăsa în urmă și unele curente primejdioase.

Unul din aceste curente în țara noastră, după răboiul din urmă, este sectarismul, care prin diferite mijloace și planuri subversive tinde la nimicirea sentimentului național, monarhic și patriotic, la nimicirea sentimentului religios-creștin care a fost, este și va fi baza morală, farul cultural și balsamul omenirii creștine.

Acest curent, adus de străini, voește cu milioanele ce i stau la dispoziție să slăbească puterea de apărare a neamului românesc și voește înfronarea comunismului iudaic, uitând agenții lui plăși, că noțiunea «român» și «creștin» e aceeași.

Astfel, în zilele trecute, acești microbi al creștinismului pervertit, numit sectarism, s'au furișat și în corpul virgin al orașului nostru Dicioșânsmărtin.

Au tăbărit ca furul asupra sufletelor liniștite ale bunilor creștini din localitate.

Au venit, nu cu traista goală a apostolilor și nici cu toaia creștinului pelerin, ci în frac și în lac, cu geanta plină de bănet.

N'au venit cu intențiuni de mântuire, ci cu intențiuni de robire a sufletelor românești, care ar putea fi ademenite de sunetul arginților și de glasul de cucuiale al agenților sectarismului.

Cei de aici ne mirăm, că ticlitorul acestei hore, așune și aci, este «savantul» dela Cluj, dl profesor Romul Boilă, membru în comitetul misionar al a hiedeczei dela Buda.

Acest domn a făcut pe advocatul și a mijlocit vânzarea grădinei «Rákoczy» cu casă, po met și vie, *sectarilor* din București, cari își zic «cooperativă pe acți Cuvântul evanghelic»... cu prețul de 1.600.000 Lei, iar cu alte 3 milioane s'au apucat de diferite clădiri, nu știm pe seama cui, căci aici până acum nu s'au pomenit sectari.

Noi ne întrebăm, și să se întrebă orice român cinsit și cu iubire de țară, că de unde acestea milioane și ce caută la noi?

Ca să nu scădem nimic din meritele dlui Boilă în această ispravă, trebuie să amintim, că și întabularea amintirii proprietăți a făcut o personal și în aceeași zi, la judecătoria noastră de ocol.

Acestul domn, și soților săi, anonimi, le zicem însă cu evanghelistul Matei (23, 15): «Vai vouă, cărturarilor și fariseilor isțarnici, că în-cunjuiați marea și uscătuți ca să faceți un nemernic, și dacă se face, îl faceți pe el fiu al gheenei îndoit decât pe voi!»

Coresp.

INFORMAȚIUNI

Alegerea de protopresbiter. În 13 Martie a. c. s'a întrunit în Petroșeni sinodul protopopesc al nou înființatului tract al Jiului pentru alegerea de protopresbiter, sub prezidiul comisariului consistorial Dr. George Proca. Au fost prezenți 60 membri. Preotul Ioan Duma din Petroșeni a primit 45 voturi, iar preotul Sebastian Rusan din Vulcan 15 voturi. Alegerea a decurs în cea mai bună ordine.

Serie de conferențe. Dl Ștefan Meț, directorul arhivelor statului din Cluj, a fost invitat să țină în București, Iași, Chișinău, Galați și Cernăuți o serie de conferențe despre *Problema minorităților din România întregită.*

Constituirea consiliilor comunale. Duminică, în 14 l. c., la ora 10 a. m., s'a făcut, sub președinția de vârstă a dlui general Boeriu, constituirea noului consiliu comunal în Sibiu. În delegația permanentă a consiliului comunal sânt aleși 4 membri ordinari sași și 1 român: Dr. Wilhelm Goritz, Dr. I. Orendi, Dr. H. Ernst, Dr. K. Gündisch și Dr. Ioan Mușla; membri supleanți: Dr. R. Zintz, Fr. Müller și generalul Ioan Boeriu. Pentru alegerea candidaților de primar s'au dat 39 de voturi, dintre care au obținut: Dr. W. Goritz 25, Dr. Ladan Borda 12, iar două voturi au fost albe. — Atitudine primarilor sași de până acum, în chestiuni privitoare la interesele românești ale orașelor, și în special ale Sibiuului, este cunoscută așuns și nu trebuie să mai stăruim asupra ei. Orașele țării noastre au trebuință neapărată de a fi conduse de persoane, care dau garanție deplină că elementul românesc va fi ocrotit de aici înainte cu sârmă, și nu tratat în modul cel mai vitreg, cum s'a făcut d'atâtea ori în cursul lung al anilor cu «privilegiu» ca răsplăt de «patriotism». Un primar român p-ntru Sibiu este începutul de a cumpăta pretențiile exagerate ale conducătorilor sași și de a-i împiedeca în continuarea vechii politici cu totul dăunătoare propagării elementului românesc dela orașe. — Constituirea consiliului comunal al municipiului Brașov s'a săvârșit Vineri în 12 Martie a. c. la ora 3 d. a. în sa «Statului», sub președinția P. Cucernicea Sale pâr. protopop Dr. Iosif Biaga. În delegația permanentă a consiliului comunal se aleg: membri ordinari: 1 român, 2 unguri și 2 sași; membrii supleanți: 1 român, 1 ungur, 1 saș. Pentru postul de primar sânt candidați doi: Dr. Voicu Nițescu cu 11 voturi, Dr. Selez Béla și Dr. K. E. Schneil, cu câte 9 voturi. Astfel, confirmarea celui dintâi în postul de primar al Brașovului, ar fi neludonice.

Opriște de fumat. Consiliul orașului Praga a oprit fumatul în farmacii și pentru cei ce vând în ele, și pentru mușterii.

Astfel s'a înființat și acest protopopiat cu centrul în Petroșeni, cu menirea, ca viitorul protopop să fie o sentință neadormită a clerului și credincioșilor noștri de pe această vale, aparată pentru bogățiile ei, până ieri-astăzi aproape numai de străini.

Onor. Sinodul în întreaga biserică creștină, postul de protopresbiter are o deosebită importanță.

De aceea ne-am rugat lui Dumnezeu, ca să trimită darul sfântului său Duh asupra noastră, ca să ne ajute a designa pe viitorul protopresbiter al acestui tract.

Și preoțimea și poporul tractului așteaptă dela Dvoastră dela membrii acestui sinod protopopesc, ca să chemați la conducerea lui un bărbat, care prin mintea și inima lui, pusă în serviciul bisericii lui Hristos, să conducă poporul în spiritul luminii și dragostei evanghelice pe calea cea bună, pe calea care duce poporul la bunăstare și fericire.

Protopopul după legea noastră organică ocupă un loc însemnat în organismul bisericii noastre.

După poziția sa oficială, este șeful preoției tractuale și în același timp organul prin care lucrează elementele constituive superioare și biserică în înaintarea afacerilor bisericești și culturale. El este conducătorul și povătuitorul preoțimii și al credincioșilor și în același timp organul chemat a informa exact și conștient organele superioare bisericești despre tot ceea ce se petrece în tractul său, pentru ca acestea

Dela universitatea din București. Senatul universitar a hotărât ca, începând cu ziua de 16 Martie, să se închidă facultățile, căminurile și cantinele universitare din capitală până în ziua de 15 April 1926. La această dată studenții vor trebui să se reîntoarcă la universitate, ear ceilalți nu vor fi acceptați nici în ziua de 15 April, vor fi considerați ca eliminați pentru întregul an.

Ziare ardeleni. În Ardealul cu 3 1/2 milioane români, 1 milion și ceva de unguri, 220 mii sași, apar: 121 ziare. Dintr-acestea sânt: românești 41, ungurești 50, nemțești 30. Una din cauzele care arată numărul mic de 41 al ziarelor române din Ardeal, este faptul că ziarele din capitală sânt astăzi mult răspândite în orașele și satele ardeleni. Numărul mare, de 50 ziare ungurești, se explică mai ales prin oportunitatea intrării în țară a ziarelor dela Budapesta.

Radiofonie. După Turda vine Hațegul să se «bucure» de efectele înaltărilor radiotelefonice. La Turda nu de mult grăise, prin acest mijloc, episcopul identit dela Budapesta, Răzvan. Acum se vestește de la Hațeg, unde s'a introdus radiofonul, că a provocat o mare generală propagandă identităților emisă din partea stațiilor radiofonice dela Budapesta. E vremea ca statele să se asigure împotriva tulburărilor.

† Alexe Popovici, student în cl. VII de liceu, fiul parohului nostru Ioșif Popovici din Sfântul Gheorghe, după lungi și grele suferințe, înmormântat cu sf. taină și-a dat sufletul în mâinile Creștinului în 13 Martie 1926 în etate de 19 ani. A fost înmormântat luni în 15 Martie p. m. 3 ore în cimitirul ort. român din Sfântul Gheorghe. Odihnească în pace!

Întâmpinare. Dl învățător Emanoil Suciu din Măgărei s'a simțit alins de o notiță a ziarului din O. Aștie, *Libertatea* Nr. 10 din a. c., unde se spunea că poporul și preotul din Măgărei e gata să se înscrie la «Liga apărării naționale», dar învățătorul E. Suciu este «provinic micșor», spunând că n'au românii lipsă de Ligă, că bine-s ei cum sânt cu sașii, sau sub sași... Rău s'at le dă dl învățător. Impotriva acestor afirmații dl E. Suciu protestează și declară că nu-s adevărate, regretând că *Libertatea* n'au voit să-i publice întâmpinarea.

Muzeul Asociațiunii. Comitetul central din Sibiu al Asociațiunii culturale voește să adune în muzeul său lucrările pictorilor și sculpturilor români. În deosebire își ține de noare să numere între obiectele ce le poate arăta în «Muzeu» pânze și sculpturi de exemplu de ale următorilor artiști din Ardeal și Bănat: Carol Pop de Sătmăr, Const. Lecca, Nic. Popescu, Sava H. n. ūia, Lené yi, Al. Liuba (sculptor). E. Matei, Nic. Bran, Ioan Mezei (tămplar artistic). Trifon Achimescu, Sălăjan, Nedelcu (1750). Nedelcu Popovici, Ioan Turcu (Oravita), Zaharia Achimescu, G. Harza, Alexandru Pop, Arhet, Dim. Bostor, Fl. Mureșan, V. Simonescu, Velcean G.

să poată lua dispozițiunile cele mai nimerite pentru promovarea și înaintarea sigură a afacerilor bisericești și culturale.

Și în același timp este organul chemat a pune în aplicare, a pune în practică și a executa în modul cel mai nimerit dispozițiunile autorității superioare bisericești.

Din această pozițiune oficială a protopresbiterului rezultă neapărat, că aspirații la această funcțiune trebuie să poseadă în măsură deplină calitățile pastorale, calitățile cari trebuie să înfrumusețeze pe slujitorii altarului Domnului: să fie blând și temător de Dumnezeu, să fie iubitor de biserică și de poporul său, să fie priceput și nepregătit într-o conduce poporul, să fie acurat și conștient în a informa organele superioare, să fie sentinela neadormită în mijlocul preoției și al poporului tractual, să fie organ credincios, iubitor de ordine și disciplină atât față de autoritățile superioare bisericești, cât și față de organele subalterne.

Amintind aceasta mai adaug, că o alegere este numai atunci bună și folositoare, dacă alegătorul este liber pe deplin în exerciciul votului său, dacă acest vot este fluxul convingerii sale formate prin aplicarea exactă a dispozițiilor legii și dacă emanează din conștiință și tendință, ca prin votul său să promoveze binele public al instituțiunii, căreia servește.

Și nu mă îndoescă cătuși de puțin, că Dvoastră sunteți conștii de importanța misiunii primite dela clerul și poporul din acest nou tract.

Russu, Sever Mureșan, frați Bosoc, Dumbrăveanu, Toader, I. Viad, P. Percera, I. Isac, C. Liuba, Demian, Ciupe, Pascu (sculptor), Bogdan, C. Minișan, Ferghete, Băleanu, G. B. ba. — Comitetul roagă pe toți aceia, cărora le stă în putință, să se întrepună pentru procurarea lucrărilor de seamă cunoscute de dlor, și să-l înștiințeze de existența unor opere de artă uitate sau de vânzare, eventual să se întrepună pentru donațiuni pe seama Asociațiunii (Sibiu str. Șaguna 6).

Harta județului Sibiu, de P. Petrescu, inspectorul învățământului primar, și Ioan N. Cioian. Atragem atențiunea preoției asupra acestei hărți a județului Sibiu, scara 1—120.000, după noua împărțire administrativă, cuprinde plășile, cu toate comunele aparținătoare, cu o statistică a locuitorilor, cu căile de comunicație, râuri, munți, — ca execuție tehnică foarte bine reușită. — Prețul este 80 lei și se poate procura dela autori la Inspectoratul Învățământului, Sibiu.

Nebunie. În Brăila a fost arestată o bătrână cerșetoare și dusă la azilul de bătrâni al orașului. Cercetând poliția, ce mobile are în locuința ei, s'a găsit într-o ladă mare cadavru unui om tânăr, care nu era încă putred. Întrebată cine e morul, bătrâna povestea următoarele: «În anul 1923 trăiam împreună cu ficia mea și fiul ei. Ea câștiga cele trebuincioase pentru trai cusând pentru alții. Se întâmplă însă, că nepotul muri de oțică. Moartea lui și mizeria, în care trăiam, a amărât atât de mult pe ficia mea, încât într'un rând a încercat să se sinucidă. Într-o noapte a avut un vis: i s'a arătat un înger și i a povestit să desgroape pe fiul ei și să-l păstreze, căci după patru ani se va întâmpla o minune mare. Am crezut o și într-o noapte ne am dus la cimitir, l'am desgropat și l'am adus acasă. Aceasta s'a întâmplat acum trei ani, la câteva luni după moartea nepotului meu. Cadavru l'am pus într-o ladă și ficia mea se purta cu el ca și cum ar fi viu, ear seara îl lua în pat lângă ea. Ea am trăit aproape un an, când muri și ficia mea. Înainte de a închide ochii, m'a rugat d'n tot sufletul să îngrijesc și mai departe de cadavru. Am ascultat o timp de doi ani și dacă mă mutam în altă locuință, luam lada cu cadavru nepotului meu, fără să observe cineva ceva». — Lucru curios e, cum de cadavru nu a putrezit. Pe cap are încă tot părul, pe care bătrâna îl pieptăna regulat. Medicii au aflat că mama morului a fost în timpul războiului în serviciu la Crucea Roșie și acolo trebuie că a învățat un mijloc, prin care se conservă cadavrele. Cadavru l'a fost fotografiat și înmormântat din nou.

Români ardeleni în Bucovina. Dl ministru I. Nistor a ținut, într-una din Duminecile acestea, o conferință în aula universității cernăuțene despre românii ardeleni, cari fugeau de stăpânirile maghiare, prigonitoare ale ortodoxiei. Izvoade din hrisoave arată că de mare era nu

mărul ardelenilor opoșiți în țările vecine, cu toată paza regimentelor de grăniceri înșirate d'alungul graniței transilvănene. Au venit în Bucovina în total 518 capi de familie din județele ardeleni: Năsăud, Maramurăș, Cojocna, Sălaj, Hunedoara, Făgăraș, Buceș, S. biu, Cara-Severin, Arad, și s'au așezat acolo între anii 1726 și 1778. Sânt toți români, afară de 116 familii de ciangăi cari s'au oșoișt la Tîbeni, Dornești, Iacobeni. Acești pribegi transilvăneni se înțelegeau cu oamenii din țara lor, dar printre ei erau și meseriași. Unele sate au venit cu tot, cu preot, învățători, vornic, vatsmani. Când s'au așezat ardelenii, au primit pământ între 12 prăjini și 12 fâlcii de familie, după puterea de muncă a fiecăruia.

Testament. Ni se scrie: **Dl Dr. Nicolae Șerban,** avocat în Făgăraș și-a testat întreaga avere pentru înființarea unui cămin în Ciuj pe seama studenților universitari români, fără deosebire de confesiune, din Țara Oitului. Avere sa stă din următoarele: O casă în Făgăraș pe un intravilan în două străzi, în valoare de peste Lei 2.000.000 —; Bani și hărți de valoare în sumă de circa Lei 2000.000 —; Casa sa din Voila în valoare de Lei 400.000 — o lasă de casă parohială în numita comună, cu condițiunea dacă va fi numai o confesiune. La caz că până la moartea sa nu aparțin toți credincioșii unei singure confesiuni, va trece pe seama căminului. Moara din Voila o lasă numitei comune ca din venitul ei să se cumpere elevilor săraci, cari cercetează școala din Voila, cărți și rechizite școlare.

Psihopatia, boala secolului nostru, adică tulburarea minții până aproape de nebunie, s'a întins mai ales după război și a dat naștere la acte penale, crime, sinucideri, divorțuri. Europa și America are milioane de psihopați. Năbuni internați sânt cam un milion. Psihopatia se poate trata. În multe țări se înființează dispensarii de profilaxie mintală. Tratatamentul constă în suprimarea cauzelor dezechilibrului mintal la fiecare caz în parte.

Anunț. Parohiile ortodoxe române: Viștea de jos și Ucea de jos, jud. Făgăraș, voeșc a edifica biserici noi. Cine dorește a lua în lucrare edificarea acestor biserici, poate vedea planurile și deselele la respectivele oficii parohiale. Cărmănda, pietrișul pentru beton, nășipul și lemnul rotund la dau parohiile. Concursul pentru licitație se va ține joi, 25 Martie a. c. la 2 ore în Ucea și la 3 ore în Viștea. În respectivele primării comunale. Prețul de atrigare va fi: un milion una sută de mii lei. Distanța între Ucea și Viștea 5 km.

ȘTIRI LOCALE

Conferențe. În 14 Martie a vorbit, în seria conferențelor sibieni, dl prof. univ. **En. Panătescu** despre: Tablouri și scene din Roma veche, — una din cele mai interesante prelegeri din earna aceasta. — Se vor mai ține următoarele 4 conferențe: În 21 Martie, dl prof. univ. **M. Botez**: «De vorbă despre viața lungă»; Luni, în 22 Martie va vorbi dna **Marioara Șerban** născ. **Blaga** despre: Problema shakespeariană; În 25 Martie, dl profesor univ. și dir. al «Fund. univ. Regele Carol» **Al. Tzigara Samurcaș**: «Despre arta României Mari»; În 28 Martie dl profesor al acad. teolog. **Dr. Gr. Cristescu**: «Senzatii spirituale din țara sfântă». (Cu protecțiuni).

Publicațiune. Dl ministru de finanțe prin ordinul circular Nr. 49.838 din 23 Februarie 1926 ne pune în vedere încassarea impozitelor ce se datorează pentru anul 1926 precum și rămășițele din anii trecuți. Cum o mare parte din impunerile pe anul 1926 s'a stabilit deja, iar restul se va stabili în zilele proxime On. public contribuabil are cunoștință cu cât datorează. Având în vedere că administrația financiară din Sibiu are a face plăți extraordinare de mari, invităm toți contribuabilii să achite impozitele pe trimestrul I. 1926 precum și rămășițele din trecut la din contră se va aplica cu rigoare dispozițiunile legii de percepere și urmărire și constrângere la plată. Acei contribuabili cari încă n'au fost impuși pe anul 1926, vor plăti un trimestru după impunerea din anul trecut.

Rodica, în vârtejul războiului, — povestire de Constanța Hodos. — Se deosebește de alte povestiri din război, desciind crețerea, prin acel vârtej, al unui suflet brav de copilă, iubitoare și neînfricoșată. — Cartea a apărut acum în a doua ediție cu multe ilustrații, în editura Sococ. — Prețul 25 lei. De vânzare la Bibliaria arhiepiscopale, Sibiu.

Liturgia pentru cor mixt, pe extensiune de 11 coale 8° mare, legată frumos. Prețul 60 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan gură de aur irmoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericirile, când servește așchireul, trei Heruvuce, concerte (pricesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterile înainte a prețului ori contra ramburs la **Timotei Popovici**, profesor str. Regina Maria Nr. 7.

Poșta redacției

Pr. T. G. în G. într'un număr apropiat.
Oh Fl Pr. C. Lucrare așteptată «în termenii cel
mai elogiosi posibili», — cam greu de crezut. Săntem de
părere să o mai revești.

Nr. 2717—1926

(26) 1—1

Publicație

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua
de 23 Martie 1926 ora 10 a. m. se va ține
licitație publică cu termen scurt în localul can-
celariei consistoriale din Sibiu și la Administrația
Casei școlare din București, strada General
Berthelot 30, pentru darea în întreprindere a
lucrărilor de construcție a localului Școlii
normale „Andrei Șaguna” din Sibiu.

Licitarea se va ține în conformitate cu
Legea contabilității publice (art. 72—83) și cu
condițiile generale pentru întreprinderi de
lucrări publice.

Dnii concurenți vor depune odată cu oferta
și o garanție de 6%, la valoarea lucrărilor în nu-
merar sau în efecte garantate de stat.

Se așteaptă atențiunea dilor concurenți, că
garanția, fie în numerar, fie în efecte, trebuie
să se consemneze la Casa de depuneri sau la
orice Administrație financiară și numai recipșa
ce li se va libera o vor depune odată cu oferta
în ziua licitației, în caz contrar oferta nu le va
fi luată în considerare și dilor vor fi respinși dela
licitație.

Ofertele trimise prin poștă vor fi sigilate.
Ofertele condiționate în valută forte nu se
admit. Devizele, planurile, cum și orice alte in-
formațiuni relative la aceste lucrări se pot ob-
ține în orice zi de lucru dela Serviciul Tehnic
al Administrației Casei școlare în București și
dela cancelaria Consistoriului arhidiecezan din
Sibiu, între orele 11—13 a. m.

Consistorul arhidiecezei ort.-rom.
de Alba-Iulia și Sibiu.

Nr. 189 protop. 1926.

(25) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II a
Bratului, protopopatul Mediașului, se publică
concurs cu termen de 30 zile dela prima publi-
care în «Telegraful Român».

Enolumentele împreună cu acest post
sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea
venitilor preoțești dela stat, precum și pe lângă
sesiunea parohială veche de 13 jug. încă o în-
tregire a sesiunii parohiale de 19 jug. cat.

Concurenții să și înainteze cererile concu-
rsuale însoțite conform normelor în vigoare sub-
semnatului oficiu protopopesco în termenul indi-
cat, având a se prezenta în vreo Duminică sau
sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta și
face ci noștință cu poporul.

Mediaș, la 10 Martie 1926.

Oficiul protopopesco ortodox-român al Media-
șului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea
protopop.

A apărut

în «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut ceti-
torilor noștri Gr. Petrov, tradusă de P. S. Sa
Episcopul Nicodem. E o lectură ca și care alta
mai frumoasă și mai instructivă nu putem re-
comanda preoților noștri. A ieșit în zilele ace-
stea din Tipografia arhidiecezană din Sibiu și
se poate comanda de la Librăria arhidiecezană
cu prețul de Lei 50. Ar trebui să nu lipsească
din casa nici unui preot.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se
primește

un Practicant
cu cel puțin două clase liceale

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidiecezană

Călăuza Agricolă

cuprinzând date și îndrumări din economia
câmpului, pomării și vierii, legumării și
florării, în trei tomuri, de

Dimitrie Comșa

Tomul I Economia câmpului . . . Lei 90
Tomul II Pomării și vierii . . . „ 50
Tomul III Legumării și florării . . . „ 60

Se expedează numai contra Ramburs

În editura Comisiunii administrative a tipog-
rafiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

La Librăria Arhidiecezană
în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

prețuri moderate

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci
apărute până acum la noi

Nr. 1 apărut 125 ◆ Prețul unui Nr. 2 Lei

În Librăria Arhidiecezană
se află spre vânzare

Din viețile sfinților

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

I. Spre Emaus

Prețul Lei 35, plus spese postale: Lei 15.

II. Sfintele Amintiri

Prețul Lei 80, plus spese postale: Lei 20.

La Librăria arhidiecezană se află
de vânzare:

1. Mineiul lui Mai

cu litere cirele, tipărit în Sibiu, în tipografia epis-
copească la 1854, legat, ceva cam întrebunțat,
120 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de dl. conul Coresi,
reprodusă cu un studiu bibliografic și un glosar
comparativ de B. Petricea Hayden. Edițiunea
Academiei Române. Tomul I. București, 1881, le-
gată solid, neîntrebunțată, 80 Lei.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se
află de vânzare:

Preotul G. Petrov:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu

Prețul: Lei 45—, plus spese de porto Lei 5—.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu,
se găsește de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de Zotti Hodoș. *Partea I completă*,
cu multe rețete de bucate obișnuite mai
ales în Ardeal și Bănat. Conține:

În partea I A: Supe, asiete, pești, rasoluri
și sosuri. Prețul 20 Lei;

În partea I B: Prăjituri, torte, cocheturi,
creme, parfe-uri, înghețate, dulceturi, compoturi,
numeroase menu-uri ș. a. Prețul: 20 Lei.

Trimisă prin poștă 5 Lei mai mult.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de
vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dnii Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto postal 10 Lei.

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noțiuni literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii
medicale, pedagogice, economice, povești; diverse bi-
blioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul
Semenătorului, Scriitorii români, Sfăuș, Flacăra, Clipe de
nitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din
scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor
Stena copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca
inimii, Biblioteca Energia, Cunoștințe folositoare, Seria
A, B, C, D. Biblioteca Agricolă și Biblioteca «Semi-
natorului», Biblioteca creștinului ortodox.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele
odoare bisericești:

Potire

Copie

Căldărușe cu mătăuș

Disc

Lingurițe

Clopoțele pt. altar

Steluțe

Cruci

Cănuțe pt. Sf. mir

Cădelnițe

Cruciulițe

Garnitură pt. bolnavi

Candele

Cununi

Toate aceste odoare bisericești sunt din Alpaca (Argint de China)
aurite și foarte frumos executate, cu prețuri favorabile.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.